

TÍÐARGREIN

Framhald av síðu 19

Sjálvbodna tiltakið »Í menniskjum góður tokki« setir ljós á truplu støðuna hjá hundraðtals familjum, ið liva á samfelagsins skuggasíðu. Tiltakið avdúkar, at her røkka okkara velferðarskipanir ikki til. Men heldur ikki í hesum føri letur politiska skipanin við seg koma

Føroyar er enntá so, at vit standa fremst av Norðanlondunum, við tí størsta vinnutíttleikanum, bæði fyri menn og kvinnur! Harafturat kemur, at ongastaðni eru tey eldru virkin á arbeiðsmarknaðinum so langt upp í árin, sum í Føroyum.

Hvat kann orsøkin vera?

Tað kemst ikki uttanum, at eftir altjóða samberingum standa Føroyar og hini norðanlondini seg sera væl, tá tað snýr seg um eitt javnt inntøkubýti og tey ymisku mátini fyri livikor og velferð.

Orsøkirnar eru fleiri. Men nøkur viðurskipti kunnu takast fram:

- Lønarlagið í Føroyum er nógv javnari enn aðrastaðni. Hóast tað er farið nakað á glið hesi seinastu árin, so er tað enn so, at vit góðtaka ikki teir stóru ójavnarnar í lønunum.
- Stór umfordeiling yvir skattin – heilt fram til høggrasagongan upp undir jól í fjørgjøgnumtrumfaði tann asosiala flatskattin og tjóvaríið av framtíðar pensjónsskatti - við veldugari umfordeiling frá láginntøkum til háinntøkum. Her fara vit at siggja ein størri ójavna, tá nýggj inntøkuuppgjøgur kann gerast úr 2012-tølunum.
- Flest øll í Føroyum eru fevnd av arbeiðsmarknaðinum, sum nevnt omanfyri, og tí eru eisini færri, ið liva av stuðuli og veitingum í Føroyum enn aðrastaðni.
- Og so hava vit sterkar sosialar skipanir á høgum norðurlenskum stigi.

Undir øllum hesum liggur eisini tann stóri samfelagsligi tættleikin í Føroyum, ið gevur ein serstakan sosialan hita og ábyrgd av hvørjum øðrum. Hetta kemur lutvíst av fysiska nærleikanum í tí sera litla, ikki-býargjörda samfelagnum. Og lutvíst av sterkum felagsligum og samhaldsføstum traditiónum, ið hava sín

uppruna í tørvinum fyri at skipa seg í felag fyri at kunna lívbjarga sær undir so sjáldsama kørgum náttúrugivnum lívsfyrirreytum sum í Føroyum.

Enn er samhaldsmegin sterk í Føroyum. Tann stóri spurningurin er, hvussu hon kann vikna og undirgravast av asosiala spjaðingarpolitikkinum hjá høggrasagonguni.

Baksíður av medaljuni

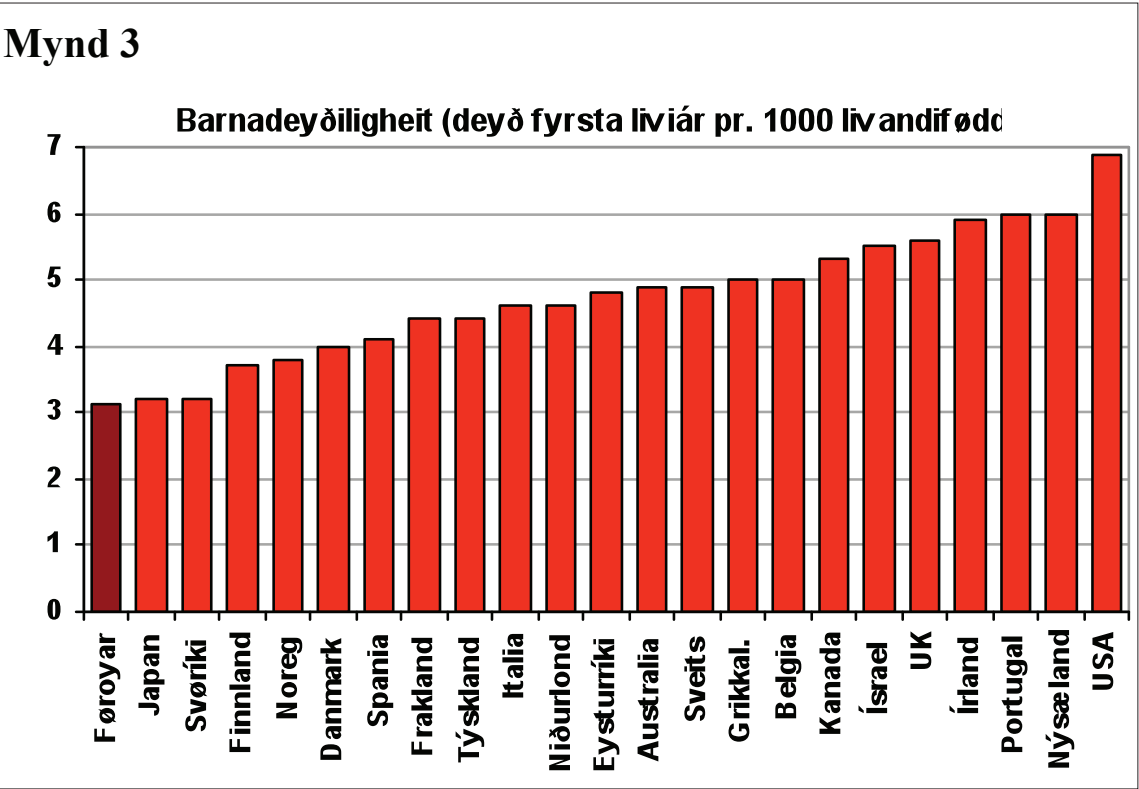
Hóast føroyska samfelagið stendur seg væl í altjóða samanberingum um lívskor og velferð, so eru viðurskipti, vit ikki kunnu rósa okkum av. Í inntøkuuppgjøgini hjá Hagstovuni fyri 2010 eru lýsingar av samfelagsbólum, sum ikki fáa sama góða lut í velferðini, sum hini. Har verður staðfest, at serliga trýggir samfelagsbólkar eru verri fyri, við at ein størri partur av teimum liva í fátækraðaða, enn aðrir:

- stakir forsyrgjarar,
- tey eldru, pensjonistarnir
- og lutvíst eisini smábarnafamiljur.

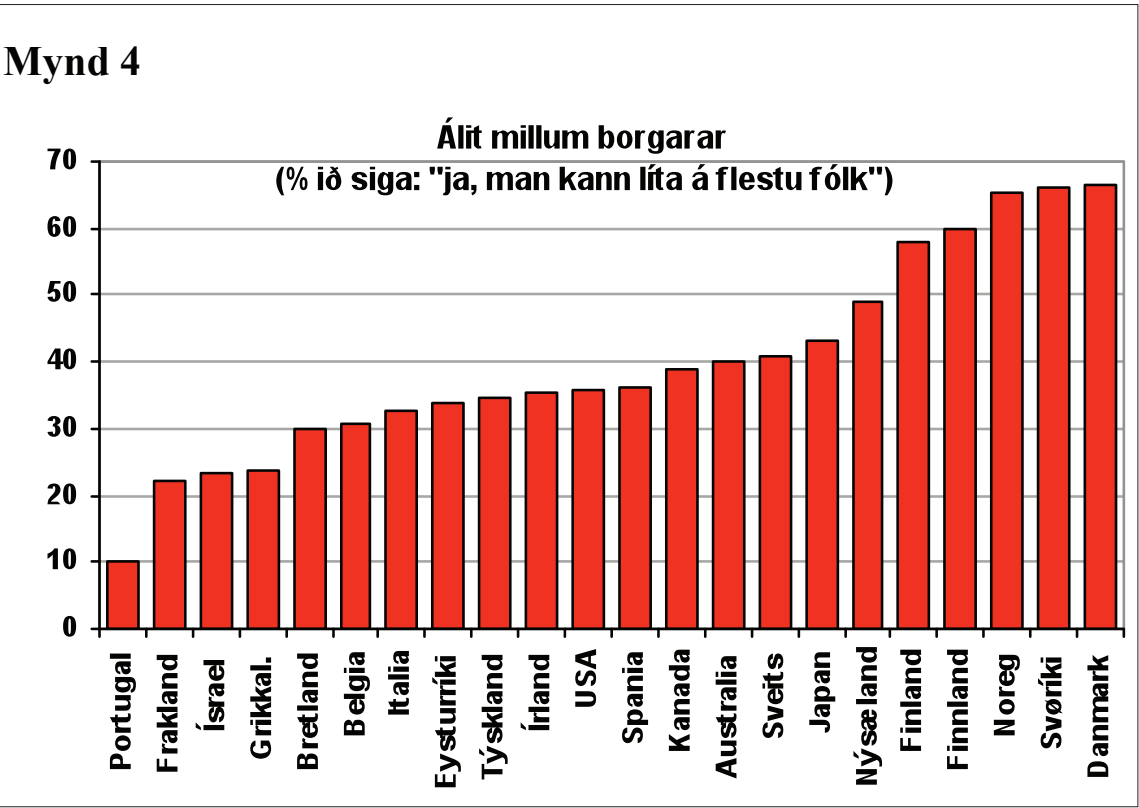
Hugstoytandi er, at hóast hetta varð staðfest longu í kanningin í fjør vár, og aftur endurtikið við kanningin síðsta vár, so møtir hesin veruleikin bara politiskari líkasælu frá landsins leiðslu.

Sjálvbodna tiltakið "Í menniskjum góður tokki" setir ljós á truplu støðuna hjá hundraðtals familjum, ið liva á samfelagsins skuggasíðu. Tiltakið avdúkar, at her røkka okkara velferðarskipanir ikki til. Men heldur ikki í hesum føri letur politiska skipanin við seg koma. Tann stóri innsatsurin og undirtøkan frá borgarum, felagsskapum og fyrirkum er hinvegin eitt tekin um, at fjøldin av føroyingum setir bæði ítøkiligan sosialan samhuga og hugmyndina um "samhugans ríki" høgt.

Mynd 3

Mynd 4

Mynd 5

